

ชื่อวิทยานิพนธ์	บทบาทและหน้าที่ของครอบครัวมุสลิมในชุมชนบ้านคลอง อ. ปะนาละ จ. ปัตตานี
ผู้เขียน	นางสาวช๊ะหะห์ สามะะ
สาขาวิชา	สังคมวิทยา
ปีการศึกษา	2545

บทคัดย่อ

การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทและหน้าที่ของครอบครัวมุสลิมในชุมชนบ้านคลอง อ.ปะนาละ จ.ปัตตานี โดยเน้นที่บทบาทและหน้าที่ในการขัดเกลาทางสังคม ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ได้มาโดยการคัดเลือกอย่างเฉพาะเจาะจง (purposive sampling) จากประชากรที่อยู่อาศัยในชุมชนบ้านคลอง ซึ่งแบ่งออกเป็นเขตภายในและรอบนอกชุมชน ประกอบด้วยครอบครัวเดี่ยว 6 ครอบครัว และครอบครัวขยาย 6 ครอบครัว นอกจากนี้ยังได้แก่ กลุ่มตัวอย่างอีก 4 ครอบครัวซึ่งให้ข้อมูลเกี่ยวกับประเพณี และพิธีกรรมที่เกิดขึ้นในช่วงระหว่างที่ศึกษา

การศึกษาปรากฏดังนี้

ครอบครัวเดี่ยวและขยายในชุมชนบ้านคลอง มีรูปแบบการแต่งงานแบบคู่เดียวเมียเดียว ครอบครัวเดี่ยวโดยส่วนใหญ่มีการตั้งบ้านเรือนแบบแยกอาศัยอยู่อย่างเป็นอิสระในที่ดินของฝ่ายภรรยา (4 ครอบครัว) มีเพียงส่วนน้อยที่ครอบครัวแยกอาศัยอยู่อย่างเป็นอิสระในที่ดินของฝ่ายสามี (2 ครอบครัว) ส่วนครอบครัวขยายโดยส่วนใหญ่อาศัยร่วมกับพ่อตาแม่ยาย (5 ครอบครัว) มีเพียงส่วนน้อยที่ครอบครัวอาศัยร่วมกับพ่อหัวแม่หัว (1 ครอบครัว) แสดงให้เห็นว่าครอบครัวมุสลิมในชุมชนบ้านคลองมีค่านิยมการตั้งถิ่นฐานกับพ่อตาแม่ยาย หรือตั้งถิ่นฐานในที่ดินของฝ่ายภรรยาแต่ใกล้เคียงกับเครือญาติ

ครอบครัวเดี่ยวและขยายในชุมชนบ้านคลองส่วนใหญ่มีบทบาทและหน้าที่เท่าเทียมกันระหว่างสามีและภรรยา แต่สามีจะเป็นผู้มีบทบาทอย่างสำคัญในเรื่องที่มีสาระสำคัญ สามีและภรรยาทำหน้าที่ในการหาเลี้ยงครอบครัว แต่สามีมักได้รับการยกย่องจากภรรยาว่าเป็นหลักในการหาเลี้ยงครอบครัว ภรรยา มีบทบาทหลักในการดูแลงานบ้านหรือครัวเรือน ตามีและลูก ๆ ช่วยเหลืองานบ้านเช่นเดียวกันแต่เป็นส่วนน้อย ส่วนในครอบครัวขยาย เครือญาติมีส่วนช่วยอย่างสำคัญในการดูแลเรื่องครอบครัวและเศรษฐกิจซึ่งมีการแบ่งหน้าที่ไว้อย่างชัดเจน

ครอบครัวมีบทบาทหน้าที่ในการจัดเกลาทางสังคม โดยในกระบวนการของการจัด
เกลา มีพ่อแม่เป็นหลักในการถ่ายทอด ความเชื่อ ค่านิยม ประเพณี และพิธีกรรมทางศาสนาอิสลาม
เครือญาติเข้ามา มีบทบาทอย่างสำคัญในการจัดเกลาทางสังคมในครอบครัว ขยายมากกว่าครอบครัว
เดี่ยว นอกจากนี้ยังมีผู้นำทางศาสนา สถาบันทางศาสนา โรงเรียน ตัดีการ์ และสมาชิกในชุมชน
เป็นผู้จัดเกลาทางสังคมอีกทางหนึ่งซึ่งเป็นส่วนเสริม

Thesis Title	Role and Function of Muslim Family in Ban Khlong Amphoe Panare, Changwat Pattani
Author	Miss Sidah Samoh
Major Program	Sociology
Academic Year	2002

Abstract

The purpose of the study was to find out role and function of Muslim family in Ban Khlong Amphoe, Panare Changwat Pattani especially role and function in relation to socialization.

The sample subject were taken by means of the purposive sampling from the villagers who were the residents of the internal zone and external one of community. They were consisted of six nuclear families and six extended ones. Added to these 12 families were those four families who had happened to organize the actual ceremonies, rites and rituals on birth, circumcision and death during the investigator's field work. The findings were as follows.

The family patterns in Ban Khlong were organized in favor of both in nuclear family and extended family while marriage pattern went in favor of monogamy. The most nuclear families (4 families) were the neo-local type as well as the matrilocal one while the opposite were few (only two families). On the other hand, the extended family patterns stood up for the matrilocal pattern (5 families). There was only one family which was patrilocal one. This indicated that Muslim family pattern in Ban Khlong was organized in favor of matrilocal family within the reach of kinship network.

The division of labor of nuclear family and extended family was the equitarian between husband and wife, but husband will have the upper hand when it comes to the most signification decision-making. Although the husband and the wife do share familial function to earn there living, the husband is given the priority as a head of a family. The important role performed by the wife was that of home-care and

household. Second to her in this regard is that of the husband and children. For the extended family, kinship played an important role in the support the family in the matter of home-care and home economy based on the division of specialized function of the kinship.

As far as the role and function in connection with socialization is concerned, both the father and the mother played significant part in transmitting beliefs, values conventions and religious activities based on Islam into the young generation. The kinship as well as the extended family played more part in this regard than nuclear family. In addition, the religious leaders, religious institutes, Tadika school and members of the community played a significant part in socialization second to the above-mentioned ones.